

Valgprogram

Rindal Arbeiderparti sitt
valgprogram
2019-2023

Innhold

Valgprogram	1
Rindal Arbeiderparti sitt	1
valgprogram	1
2019-2023	1
Alle skal med	3
Skole og barnehage	4
En god start	4
Like muligheter for alle i en moderne skole	4
Helse- og omsorg	5
En trygg alderdom	5
Bedre folkehelse	6
Frivillighet og kultur	6
Miljø og samferdsel	7
Arbeid, utvikling og vekst	8
Bosetting og flyktninger	9
Demokrati	9
Kommunen som arbeidsgiver	10

Alle skal med

Rindal er en god kommune å bo i, og det er vi stolte over. Men vi kan bli enda bedre. Vi vil ha et samfunn der alle er med, og de som trenger hjelp skal få det. Vi skal løse de viktigste oppgavene sammen og i fellesskap. Vi er sosialdemokrater fordi vi tror på et samfunn hvor folk ikke bare strever etter å oppnå sine egne individuelle mål, men hvor vi har mange av målene felles, og arbeider sammen for å nå dem. Med økt velstand til de fleste av oss, vil det være ekstra viktig å ta vare på de som ikke får del i denne velstandsutviklingen.

Arbeiderpartiet ser det som en av sine overordna oppgaver å gi gode og verdige liv til alle.

Regionalt samarbeid og interkommunalt samarbeid blir avgjørende viktig for å kunne tilby tjenester av høy kvalitet i åra framover. Rindal må alltid søke samarbeid med sine naboer og med dem som kan sikre innbyggerne i bygda de beste tjenestene, uavhengig av ulike grenser. Rindalingene skal ha minst like gode og likeverdige offentlige tjenester som i dag. Rindal Arbeiderparti er åpen for kommunesammenslåing med Orkland.

”Tid til å leve” er en langsiktig, målretta og overordna satsing på våre beste verdier og kvaliteter, som nærhet til tjenester og tilbud, til folk og natur. Arbeidet med å markedsføre den attraktive bygda vi bor i, skal fortsette. Vi vil ha ei levende bygd der optimismen skal være rådende, og der MOT-kulturen skal være en bærebjelke i rindalssamfunnet. Det viktige frivillige arbeidet som blir utført i lag- og organisasjoner, er avgjørende for at vi skal lykkes med å være en god kommune å bo i. Rindalssamfunnet trenger flere uformelle sosiale møteplasser, slik at fellesskap og tilhørighet kan utvikles. Dette gjelder spesielt for ungdommene våre i bygda.

De viktige velferdsløsningene kommunen tilbyr, skal tilpasses alle – uavhengig av kjønn, funksjonsevne og sosial og etnisk bakgrunn. Arbeiderpartiet vil skape verdier. Rindal Arbeiderparti vil drive en aktiv nærings- og landbrukspolitikk. Vi vil skape gode rammebetingelser for næringene, og sikre god kommunikasjon og dialog med de næringsdrivende. Det handler om å trygge eksisterende arbeidsplasser og legge til rette for nye.

Det er vanskelig å forutsi hvordan kommuneøkonomien vil bli framover. For å ha en sunn kommuneøkonomi, vil det kreve god økonomistyring og nøkternhet framover. Takten av gjennomføringen av vårt program vil være avhengig av tilgjengelige ressurser, vilje til å drive rasjonelt og mot til å prioritere områder som er viktige for trivsel, vekst og utvikling i rindalssamfunnet. Det er helt avgjørende at folketallet øker tilsvarende prognosene fra Statistisk sentralbyrå.

Rindal Arbeiderparti vil

- opprettholde og videreutvikle Rindal som et livskraftig lokalsamfunn
- arbeide for å utvikle en større bo- og arbeidsmarkedsregion som strekker seg fra Trondheim til Surnadal. Det må legges stort trykk på utbedring av veistandard og tilrettelegge for pendling.

- arbeide for trygge oppvekstmiljø og et rindalssamfunn uten mobbing
- fortsatt ha et stort fokus på helse, klima og miljø i all planlegging
- styrke og utvikle kulturelle og sosiale møteplasser for økt deltakelse og trivsel for alle
- jobbe for en sunn og bærekraftig kommuneøkonomi, og at de kommunale inntektene blir brukt så effektivt og målretta som mulig
- støtte de som vil investere med midler fra Rindal utviklingsfond
- skape nye bedrifter og arbeidsplasser

Skole og barnehage

Barn og unge er en stor ressurs. Det er viktig at de gis gode utfoldelses- og utviklingsmuligheter. De må få bruke sin kreativitet på en positiv måte. Barn og unge skal få vokse opp og utvikle seg i et samfunn hvor de finner trygghet, trivsel og tilhørighet. Dette vil føre til at ungdommene får et positivt forhold til bygda si. Det er viktig å sikre god faglig kvalitet og gode sosiale miljø i skole, barnehage og skolefritidsordning.

En god start

I barnehagen legges grunnlaget for all videre utvikling, og dermed også for å utjevne forskjeller. Et trygt og godt barnehagetilbud betyr at barn kan oppleve lek, sosialisering og mestring med jevnaldrende, samtidig som foreldrene har mulighet til å kombinere arbeid og familie. For barn og unge er foreldre/foresatte de viktigste personene i oppveksten. Samarbeidet mellom hjem og barnehage, skole og SFO er viktig for en god oppvekst. Vi må legge grunnlaget for ei faglig og sosial utvikling som gjør dem i stand til å møte de krav og utfordringer som er i samfunnet.

Like muligheter for alle i en moderne skole

Skolen skal gi tilpasset opplæring til alle elever. Både elever som trenger ekstra utfordringer og elever som trenger ekstra oppfølging, skal oppleve at skolen gir dem det de har behov for. Vi skal sørge for at elever som ikke har nådd forventet kompetanse i de grunnleggende ferdighetene umiddelbart får tilrettelagt oppfølging gjennom et «lese-skrive-regne-løft». Foreldre skal være trygge på at barna blir tatt vare på i skolen, og at skolemiljøet legger til rette for læring. Alle barn har rett på respekt og trygge læringsmiljø. Vi vil ha nulltoleranse mot mobbing i skolen. Alle de ansatte i samarbeid med hjemmet, må involveres i arbeidet mot mobbing.

Rindal Arbeiderparti vil drive et bevisst forebyggende arbeid i forhold til barn og unge. Dette vet vi vil virke positivt sosialt og utviklingsmessig. Barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, må sikres nødvendig hjelp og omsorg.

Rindal Arbeiderparti vil

- opprettholde full barnehagedekning
- arbeide for et tett og godt samarbeid mellom skole og lokalsamfunn (næringsliv og frivillige organisasjoner)
- utvikle samarbeidet mellom skolen og aktuelle samarbeidsinstanser som helsestasjon, barnevernstjeneste og Pedagogisk Psykologisk Tjeneste med fokus på livsmestring
- ta en aktiv skoleeierrolle for å øke fokus på skolen generelt og kvalitet i skolen spesielt
- videreutvikle grunnskolen og tilpasse skolens ressursbruk, med formål å sikre god pedagogisk og sosial læring

Helse- og omsorg

Rindal Arbeiderparti vil fortsatt satse på et godt helse- og omsorgstilbud som gir alle innbyggere trygghet for at de får hjelp når de trenger det. Alle med habiliteringsbehov skal gis muligheter til meningsfulle arbeids- og fritidstilbud, og et tilpasset botilbud. Det er viktig å fremme funksjon og mestring, selvstendighet og deltagelse hos personer som har hatt et fall i funksjonsnivå. Vi vil legge til rette for at alle brukere skal få mulighet til å bo i eget hjem så lenge det er ønskelig og mulig.

Ulike hjelpemidler gjør det mulig å føle trygghet og dermed å bo lenger hjemme. Klok bruk av smarthusteknologi må derfor være en naturlig del av boligpolitikk og kommunale boligplaner. Vi anser det som svært viktig at helse- og omsorgstjenestene tar aktiv del i den velferdsteknologiske utviklingen, og kan tilby gode og sikre løsninger for de som kan benytte seg av slike teknologiske muligheter.

Psykiske lidelser er økende i samfunnet, slik er det også her i kommunen. Vi mener det er viktig at det blir lagt vekt på psykisk helse i folkehelsearbeidet slik at mennesker med psykiske lidelser får et godt tilbud. Vi må satse mer på forebygging og godt samarbeid mellom kommuner og sykehus.

En trygg alderdom

Eldreomsorgen i Rindal kommune har vært godt utbygd med institusjonsplasser og omsorgsboliger. Pleie- og omsorgstjenestene får store utfordringer framover. Vi ser det som viktig at demente og innbyggere med stort pleiebehov får et variert og tilpassa tilbud. Et godt og fleksibelt hjemmetjenestetilbud som dekker behovet for hjelp i åpen omsorg, er av stor betydning. Rindal Arbeiderparti vil fortsatt prioritere omsorgssektoren, og framtidens helse- og omsorgstjenester må preges av tilstrekkelig personale med riktig kompetanse, og fokus på faglig utvikling. Framover må tjenestene vris mer fra institusjonsteneste til boliger med heldøgns omsorgstjenester. Vi må tenke nytt og framtidsrettet rundt fag og metoder, samarbeid med frivillige og pårørende, organisering og teknologi. I dag har Rindal kommune mange dyktige ansatte innen helse- og omsorgstjenesten. Vi vil fortsette arbeidet med å redusere uønsket deltid, og gi de ansatte som ønsker det større stillinger.

Rindal har mange spreke og aktive pensjonister. Aktiviteten i Rindal Pensjonistlag er et viktig ledd i det forebyggende helsearbeidet for eldre. Det er viktig at pensjonistene deltar i alle deler av samfunnslivet.

Bedre folkehelse

Forebyggende innsats er ingen ny kunnskap for oss, og gjennom folkehelsearbeidet får vi en påminnelse om dette. Kommunen har et omfattende ansvar for bl.a. miljørettet helsevern, smittevern, helsestasjons- og skolehelsetjeneste, kommunelege, rusforebyggende arbeid og tobakksforebygging. Det blir nå lagt større vekt på forebyggende helsearbeid. Fysisk- og psykisk helse er viktig for alle mennesker. Folkehelsearbeidet skal være kunnskapsbasert, og det skal arbeides på tvers av områdene.

Rindal Arbeiderparti vil

- satse på hjemmerehabilitering
- styrke den psykiske helsetjenesten
- beholde helsekontroll for eldre
- øke det forebyggende helsearbeidet
- sikre god, offentlige tannhelsetjeneste
- etablere en koordinatorfunksjon for det frivillige arbeidet innen pleie- og omsorgstjenestene
- bidra til å bedre det holdningsskapende arbeidet for å motvirke rusmiddelmissbruk
- benytte velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenestene

Frivillighet og kultur

Et levende kulturliv og muligheter for utfoldelse, er viktig for trivsel og en meningsfylt tilværelse. Rindal er et fantastisk vinterland og utvikler en sterk identitet knyttet til ski og skitradisjoner. Kulturstien blir en viktig tilvekst for forskjellige aktiviteter og folkehelse. Godt utbygde turstier gjør at naturen og marka blir lettere tilgjengelig for flere.

Vi har et rikt organisasjons- og idrettsliv i bygda vår. Dette vil vi ta vare på og støtte aktivt. Ved våre kultur-/ idretts-/ og aktivitetsarenaer ligger forholdene godt til rette for et mangfold basert på deltakelse og fellesskap.

De eldre sitter inne med ressurser, kunnskaper og erfaringer som rindalssamfunnet vil ha nytte og glede av. Disse må tas vare på og brukes.

Kirka i Rindal må fortsatt få gode arbeids- og utviklingsmuligheter, samtidig som de med alternativt livssyn også får sine behov dekket.

Rindal Arbeiderparti vil

- videreutvikle Rindalshuset og området rundt med sine fasiliteter til å bli en god møteplass for alle aldersgrupper
- øke aktiviteten i Rindalshuset ved aktivt innsalg og markedsføring i samarbeid med frivillige og lokalt næringsliv
- støtte Rindal Kino
- støtte Kulturskolen
- at kommunen støtter initiativ og samarbeid fra frivillige organisasjoner og ildsjeler
- opprettholde Frivilligsentralen

Miljø og samferdsel

Arbeiderpartiet vil føre en politikk som tar vare på naturen omkring oss. Vi ser det som en selvfølge at vi og våre barn også i framtida har ren natur, rent miljø, et biologisk mangfold og tilstrekkelig med naturområder igjen for vilt, friluftsliv og rekreasjon. Innen miljøarbeidet må vi ikke bare bøte på skader, men i sterkere grad forebygge skadevirkninger. Å sikre allmennhetens tilgang og legge til rett for friluftsliv, jakt og fiske i pakt med naturen, vil være en viktig oppgave framover.

Med økende trafikk langs våre veier skal vi arbeide for å opprettholde en trygg og sikker ferdsel, spesielt langs våre skoleveier. FV65 er vår viktigste trafikkåre og en livsnerve for hele rindalssamfunnet. I samarbeid med våre nabokommuner vil vi arbeide for at FV 65 prioriteres med opprustning og vedlikehold. Dette vil styrke lokalt næringsliv både i Rindal og i våre nabokommuner.

Rindal arbeiderparti vil

- i samarbeid med våre nabokommuner arbeide for at FV 65 prioriteres med opprustning og vedlikehold
- i samarbeid med våre nabokommuner arbeide for at 25 meters vogntog kan kjøre FV 65
- bygge gang- og sykkelvei fra Bolme barnehage til Moanvegen
- ha sort påtrykk for utbygging av veilys spesielt på strekningene Sunna – Bolme, Bolme – Moanvegen og Jøåbakken til skistadion. Eldre boligfelt må oppgaderes med veilys.
- sikre et godt kollektivtilbud
- ta vare på og vedlikeholde friluftsliv- og rekreasjonsområder som bl.a. Igljtjønn, Rørvatnet, Grønlivatnet, barnevennlige turmål m. m. slik at de fortsatt blir et aktivum for innbyggerne og bygdas reiseliv
- legge forholdene til rette for kultivering av fiskevann
- ha fokus på energiøkonomisering og alternativ energi
- støtte opp om skog- og krattrydding og bevaring av kulturlandskapet
- aktivt satse på å utvikle dagens ressurs- og kompetansemiljø knyttet til lokal forvaltning og næringsutvikling i og rundt Trollheimen til å bli et framtidig naturparksenter for Trollheimen

- bidra til at tre blir det foretrukne byggematerialet i vår boligsatsing og samtidig skape en arkitektonisk uttrykk basert på det tradisjonelle rindalske (gjerne lavenergi og passivhus-standarder).

Arbeid, utvikling og vekst

Arbeid til alle er jobb nummer en! Vi må skape for å ha noe å dele. Utvikling av et framtidrettet og miljøvennlig næringsliv er derfor avgjørende for å kunne opprettholde det sterke velferdssamfunnet vårt. Den internasjonale konkurransen blir stadig sterkere. Det er derfor viktig å føre en aktiv politikk for at det utvikles konkurransedyktig og robust næringsliv.

Rindal Arbeiderparti vil arbeide for full sysselsetting og utvikling av nytt og eksisterende næringsliv. Det å ha et arbeid å gå til er grunnleggende for trivsel og trygghet. Det vil være en hovedoppgave å sikre og skaffe arbeidsplasser. Vi er villige til å satse og å engasjere oss for å gi vårt næringsliv gode vilkår. Samtidig skal vi være ivrige etter å fange opp nye ideer og tanker innen næringsutvikling. Rindal kommune må ha et handlekraftig apparat til beste for hele næringslivet i bygda.

Landbruket har alltid stått sterkt i i bygda vår. Selv om mye forandrer seg, vil jorda og skogen være viktige næringsveier også i framtida. Nye krav og rammebetingelser gir store utfordringer til næringen. Det pålegger oss et ansvar å ta vare på, videreutvikle og tenke nytt, og til å se på mulighetene sammen med landbruket.

Vi mener videre at det er avgjørende å videreutvikle Rindal som attraktiv bokommune ; markedsføre det flotte lokalsamfunnet og skape bolyst. Å bo i Rindal skal være godt for hele familien.

Rindal Arbeiderparti vil

- sikre ordninga med ”Sommerjobb for skoleungdom” slik at ungdom får et positivt forhold til bygda si
- være aktive med bruk av startlån i Husbanken for unge i etableringsfasen
- være en pådriver til at det bygges utleieboliger for ungdom
- sørge for at Rindal Utviklingsfond (RUF) blir brukt til å nå målene om å skape verdier og øke sysselsettingen, samtidig som inntektene i fondet sikres
- støtte opp om gründere
- markedsføre bygda som en god og framtidretta kommune for næringsliv og bosetting
- ha et nærmere samarbeid med kompetanse-, forsknings- og utviklings- miljøer i utvikling av rindalssamfunnet (NHO, Innovasjon Norge, Husbanken, NTNU)
- videreutvikle hytter som næring, samtidig som områder for friluftsliv og områder for viltet blir sikret gjennom god arealplanlegging
- arrangere hyttemesse i Rindal
- finne gode løsninger for de som ønsker å etablere seg spredt i kommunen
- at kommunen legger til rette for privat utbygging
- arbeide for etableringer på tilgjengelig næringsareal

Bosetting og flyktninger

Det er viktig at vi i Rindal tar ansvar for å bosette og integrere flyktninger på en god måte. Det gjør vi best om hele lokalsamfunnet bidrar på ulike måter til at alle nyankomne kjenner seg velkommen og blir integrert i vårt samfunn så raskt som mulig. Å beherske norsk språk er en nøkkel til å lykkes i arbeidslivet. Vi mener at kvalifisering i norsk er det viktigste enkelttiltaket for god og rask integrering. De som kommer til oss har ulik yrke- og skolebakgrunn og må vurderes og behandles individuelt. Vi mener introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere i større grad bør kvalifisere den enkelte til arbeid, gjennom utvidet bruk av praksisplasser og yrkeskvalifiserende opplæring.

At deltakerne skal bli boende i Rindal etter introduksjonsperioden er et viktig mål for flyktningetjenesten. Det er viktig å ha fokus på kontakt med nærmiljøet, gjennom arrangement, fritidsaktiviteter og på andre måter. Frivillige lag og foreninger er viktige samarbeidsfora.

Rindal Arbeiderparti vil

- at alle nyankomne skal få kvalifisere seg gjennom enten grunnutdanning eller videregående opplæring som en del av introduksjonsordningen
- norskopplæringen må bli mer differensiert og tilpasset den enkeltes behov. Det må legges til rette for alternative læringsmetoder til teori og "tavleundervisning", særlig for de som har liten eller ingen skolegang i utgangspunktet

Demokrati

En aktiv og deltakende befolkning er grunnlaget for et godt folkestyre og et levende lokaldemokrati. Deltakelse i politiske partier, idrettslag, velforeninger eller frivillige lag og organisasjoner er grunnlaget for at lokalsamfunnet skal blomstre. Alle innbyggere skal ha like muligheter til demokratisk deltakelse og til å forme sine lokalsamfunn.

Vi ønsker at flere folk i alle aldre og med ulik bakgrunn har arenaer der de kan bruke sitt engasjement. Mange velferdsoppgaver kan ikke løses uten et tett samarbeid med frivilligheten. Barn og unges stemme er særlig viktig i saker som angår kommuneplan der fremtidas lokalsamfunn formes.

Rindal Arbeiderparti vil

- at ungdomsrådet får utviklingsmuligheter med ansvar og ressurser, og at de involveres tidlig i saker som angår barn og unge
- stimulere innbyggerne til deltakelse og inkludering i politisk og frivillig arbeid
- digitalisere tjenester og kontakt med innbyggerne der det er mulig
- at Rindal kommune skal ha en aktiv rolle som innkjøper og stille krav om arbeidstakeres rettigheter og bruk av lærlinger i offentlige anskaffelser
- involvere innbyggerne gjennom elektronisk overføring av kommunale møter og mer bruk av åpne høringer i behandlingen av store politiske saker i kommunen

Kommunen som arbeidsgiver

Organisasjonen Rindal kommune er bygdas største arbeidsplass, og Rindal Arbeiderparti vil føre en ansvarlig arbeidsgiverpolitikk. Rindal kommune har dyktige ansatte som gjør en stor arbeidsinnsats. Vi vil arbeide aktivt for å videreutvikle servicetilbudet i kommunen.

Henvendelser til kommunen skal fortsatt bli ivaretatt på en positiv måte. Vi vil utvide ”døgnåpen forvaltning” over internett på de områder det er mulig. Rindal kommune skal fortsatt være en åpen, serviceinnstilt og brukervennlig organisasjon, bl.a. ved raske svar på henvendelser, riktig og god informasjon. Rindal Arbeiderparti vil prioritere god kvalitet på de kommunale tjenestene og god kompetanse hos de ansatte.

Den viktigste ressursen i kommunen er menneskene som jobber der. Arbeiderpartiet vil utvikle folkevalgtprogrammene og legge vekt på bevisstheten rundt arbeidsgiverrollen. Et godt partssamarbeid lokalt er viktig for hvordan kommunene styres. Arbeiderpartiet vil jobbe for en åpen kultur i kommunene der varslere blir tatt på alvor.

Det er kommunenes ansvar å organisere de kommunale tjenestene på en måte som gjør dem enda mer attraktive som arbeidsplass. Vi vil ha de beste fagfolkene nærmest innbyggeren, og vi vil som arbeidsgivere motarbeide en utvikling mot mer midlertidighet og en løsere tilknytning til arbeidslivet for flere. Flere heltidsstillinger og faste ansettelser er avgjørende for å rekruttere ansatte særlig til helsetjenestene og for å dekke opp behovet for kompetanse i denne sektoren. Kommunene har et særskilt ansvar for å redusere deltid. Kommunen har også et ansvar for og en stor mulighet til å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne kommer inn i arbeidslivet. Vi vil bruke trepartssamarbeidet (politikere, administrasjonen og de ansattes representanter) for å redusere sykefraværet i kommunen, og vi skal bruke nyere forskning på årsaker til kvinners sykefravær aktivt med mål om å redusere dette.

Arbeidskraftbehovet i kommunene vil i årene framover være stort. Behovene vil være størst innen helse, omsorg og utdanning, men også innen tekniske fag vil det bli et økt behov for arbeidskraft med fagbrev og høyere utdanning. Framtidas arbeidsliv vil i enda større grad etterspørre kunnskap og kompetanse hos arbeidstakerne. Vi ønsker at kommunen skal være en lærende organisasjon hvor de ansatte holder seg faglig oppdatert gjennom målrettede fagkurs og sertifiseringer, og at refleksjon over egen praksis er en naturlig del av arbeidshverdagen. Reformen må utformes, gjennomføres og finansieres i tett samarbeid mellom kommunene, de ansatte og staten.

Rindal Arbeiderparti vil ha

- en forventning til arbeidstakerne om at de skal holde seg faglig oppdatert
- en forventning til kommunen som arbeidsgiver om at den skal tilrettelegge for faglig utvikling og etter- og videreutdanning